

Số: 29/2023/QĐST - VDS

GL, ngày 27 tháng 3 năm 2023

V/v: Yêu cầu tuyên bố
một người mất năng lực hành vi dân sự

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN GL, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Thái Thị Hà Thu
- *Thư ký phiên họp:* Bà Hoàng Huyền Trang - Thư ký Tòa án nhân dân huyện GL, thành phố Hà Nội.
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện GL tham gia phiên họp:* Bà Vũ Thị Nhiên - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 3 năm 2023 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện GL, thành phố Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý 06/2023/TLST - VDS ngày 09/01/2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST – VDS, ngày 20 tháng 3 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Xuân Ph, sinh năm 1948; Trú tại: thôn YK, xã YT, huyện GL, thành phố Hà Nội. (Có mặt).

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:*

1. Cụ Nguyễn Thị P, sinh năm 1929
2. Ông Nguyễn Xuân Đ, sinh năm 1975
3. Ông Nguyễn Xuân Đ1, sinh năm 1975

Cùng trú tại: thôn YK, xã YT, huyện GL, thành phố Hà Nội.

4. Bà Nguyễn Thị Th, sinh năm 1983;

Địa chỉ: tổ 9, phường PL, quận LB, Hà Nội.

(Đều vắng mặt và có đơn xin giải quyết vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu và các bản khai tại Toà án của người yêu cầu là ông Nguyễn Xuân Ph, nội dung việc dân sự như sau:

Ông và bà Nguyễn Thị Ch là vợ chồng, có đăng ký kết hôn năm 1973 tại UBND xã YT, GL, Hà Nội và có 03 con chung là: Nguyễn Xuân Đ, sinh năm 1975, Nguyễn Xuân Đ1, sinh năm 1975 (sinh đôi) và Nguyễn Thị Th, sinh năm 1983. Ngoài ra, vợ chồng ông không có con nuôi, không có con riêng nào khác. Bố mẹ bà Ch là cụ Nguyễn Đức T (đã chết năm 1971) và cụ Nguyễn Thị P. Quá trình chung sống, bà Ch bình thường, mạnh khoẻ cho đến năm 2017 thì bắt đầu có biểu hiện hay quên và ngày càng trầm trọng như quên đường về nhà, thỉnh thoảng nói sảng, nói nhiều câu vô nghĩa, đến năm 2020, thì bệnh trở nặng, đi đứng loạng choạng, phải có người dắt. Gia đình đã đưa bà Ch đi khám tại bệnh viện đa khoa TA, bác sĩ kết luận là bà Ch bị teo não lan toả, sa sút trí tuệ và kê thuốc điều trị nhưng bà Ch không có dấu hiệu thuyên giảm. Từ năm 2021 bệnh bà Ch ngày càng nặng, đến nay, bà Ch sống cuộc sống thực vật, không còn biết gì, mất hoàn toàn ngôn ngữ, chân tay co quắp, vệ sinh không tự chủ không tự ăn, uống được nên ông phải trực tiếp phục vụ toàn bộ sinh hoạt hàng ngày của bà.

Vì vậy, để thực hiện được các giao dịch dân sự cũng như các công việc khác của gia đình, ông yêu cầu Toà án nhân dân huyện GL tuyên bố bà Nguyễn Thị Ch mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định ông là người giám hộ của bà Ch vì ông có đủ điều kiện để làm giám hộ như: là Bộ đội đã nghỉ hưu, sức khoẻ hiện vẫn tốt, có thu nhập từ lương hưu, nhân thân tốt, không có tiền án, tiền sự, không phải là người đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự, chưa từng bị kết án về bất cứ tội gì, là công dân tốt tại địa phương, đồng thời là người trực tiếp chăm sóc, phục vụ bà Ch.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là cụ Nguyễn Thị P, anh Nguyễn Xuân Đ, anh Nguyễn Xuân Đ1 và chị Nguyễn Thị Th đều có lời khai thống nhất với lời trình bày của ông Ph và nhất trí đề nghị Toà án chỉ định ông Nguyễn Xuân Ph là người đại diện theo pháp luật của bà Nguyễn Thị Ch.

Tại phiên họp:

Ông Nguyễn Xuân Ph giữ nguyên yêu cầu Toà án tuyên bố vợ ông là bà Nguyễn Thị Ch mất năng lực hành vi dân sự và yêu cầu Toà án xác định ông là người đại diện hợp pháp của bà Ch.

Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan đều vắng mặt và có đơn xin vắng mặt tại phiên họp.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện GL tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

Thẩm phán, thư ký Toà án đã thực hiện đúng và đầy đủ các quy định của pháp luật Tổ tụng dân sự.

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chấp hành nghiêm túc quy định của pháp luật. Cụ P, anh Đ, anh Đ1 và chị Th vắng mặt tại phiên họp nhưng có đơn xin giải quyết vắng mặt.

Về đường lối giải quyết: Căn cứ vào Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 34/KLGĐ, ngày 28/02/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương, thì yêu cầu của ông Nguyễn Xuân Ph là có căn cứ và phù hợp với quy định của pháp luật. Căn cứ vào Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015, đề nghị Toà án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Xuân Ph và chỉ định ông Ph là người giám hộ cho bà Ch.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ Việc dân được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện viện kiểm sát tại phiên họp, Toà án nhân dân huyện GL nhận định:

[1] Về tố tụng: bà Nguyễn Thị Ch là người bị yêu cầu hiện đang cư trú tại thôn YK, xã YT, huyện GL, thành phố Hà Nội nên việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân huyện GL, theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Ông Nguyễn Xuân Ph là chồng bà Ch nên có quyền yêu cầu tuyên bố bà Ch mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của người yêu cầu:

Ông Nguyễn Xuân Ph bà Nguyễn Thị Ch là vợ chồng và có 03 người con chung là anh Nguyễn Xuân Đ, anh Nguyễn Xuân Đ1 và chị Nguyễn Thị Th. Ngoài ra, vợ chồng ông, bà có con nuôi, không có con riêng nào khác. Bà Ch có bố là cụ Nguyễn Đức T (đã mất), mẹ là cụ Nguyễn Thị P.

Quá trình chung sống, bà Ch khỏe mạnh, bình thường nhưng đến năm 2017 thì bắt đầu có biểu hiện mất trí nhớ, năm 2020 bệnh của bà Ch trở nặng, được gia đình đưa đi khám tại bệnh viện đa khoa TA, chụp cộng hưởng từ, bác sĩ chẩn đoán: teo não lan toả - sa sút trí tuệ và cho thuốc điều trị nhưng bệnh không thuyên giảm. Từ năm 2021, bà Ch mất hoàn toàn ngôn ngữ, vệ sinh không tự chủ, chân tay co quắp, không tự ăn, uống, toàn bộ sinh hoạt cá nhân hằng ngày ông Ph phải chăm sóc, phục vụ.

Trên cơ sở Đơn yêu cầu của ông Nguyễn Xuân Ph, ngày 02/02/2023, Toà án đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Nguyễn Thị Ch gửi Viện pháp y tâm thần Trung ương. Tại “Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu” số 34/KLGĐ, ngày 28/02/2023, Viện pháp y tâm thần Trung ương đã kết luận: *“Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Thị Ch bị bệnh “mất trí trong bệnh Alzheimer“. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F00. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi“*

Căn cứ vào Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu của Viện pháp y tâm thần Trung ương nêu trên cùng tài liệu chứng cứ thu thập được có trong hồ sơ giải quyết việc dân sự, ông Nguyễn Xuân Ph yêu cầu Toà án tuyên bố bà Nguyễn Thị Ch mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định về người mất năng lực hành vi dân sự như sau:

“Điều 22. Mất năng lực hành vi dân sự

1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.

.....

2. Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện “

Về năm sinh bà Ch: Tại Trích lục kết hôn (bản sao), sổ hộ khẩu có ghi năm sinh của bà Ch không thống nhất, căn cứ vào Căn cước công dân cùng các tài liệu, chứng cứ Tòa án đã thu thập, có căn cứ xác định bà Nguyễn Thị Ch sinh năm 1953.

[3]. Về việc xác định người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Ch: Việc giám hộ của bà Ch sẽ thực hiện theo quy định tại các Điều 53,54, 57,58 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Ông Nguyễn Xuân Ph là chồng của bà Ch và đủ điều kiện làm người giám hộ nên Tòa án chỉ định ông Nguyễn Xuân Ph làm người giám hộ. Quyền và nghĩa vụ của Người giám hộ được thực hiện theo quy định tại các Điều 57,58 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

[4] Về quản lý tài sản của bà Nguyễn Thị Ch khi bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự: ông Nguyễn Xuân Ph không yêu cầu Tòa án giải quyết.

[5] Về lệ phí Tòa án: Ông Nguyễn Xuân Ph thuộc đối tượng người cao tuổi nên được miễn toàn bộ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

[6]. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện GL căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị Ch mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với nhận định của Tòa án nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39; khoản 4 Điều 143; Điều 367, 369, 370, 371, Điều 372, 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ các Điều 22, 53,54, 57,58 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Xuân Chiến.

2. Tuyên bố: bà Nguyễn Thị Ch, sinh năm 1953 (là vợ ông Nguyễn Xuân Ph); Nơi cư trú: thôn YK, xã YT, huyện GL, thành phố Hà Nội là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Chỉ định ông Nguyễn Xuân Ph, sinh năm 1948; Nơi cư trú: thôn YK, xã YT, huyện GL, thành phố Hà Nội là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Ch.

Ông Nguyễn Xuân Ph có các quyền và nghĩa vụ của Người giám hộ sau đây:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;
- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;
- Quản lý tài sản của người được giám hộ;
- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.
- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;
- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;
- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

4. Không giải quyết việc quản lý tài sản của bà Nguyễn Thị Ch.

5. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Xuân Ph được miễn nộp toàn bộ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

6. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

- Ông Nguyễn Xuân Ph có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

- Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Toà án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND TP. Hà Nội
- VKSND TP. Hà Nội
- VKS.ND.H GL;
- Chi Cục THA huyện GL
- UBND xã YT;
- Lưu hồ sơ vụ án;

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN GL
Thẩm phán

Thái Thị Hà Thu